

A.Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. (.....) Özel gereksinim yalnızca doğuştan ortaya çıkan durumları ifade eder.
2. (.....) Özel gereksinimli bireyler günlük yaşamlarını daha bağımsız sürdürebilmek için özel destek, araç-gereç veya eğitim imkânlarına ihtiyaç duyabilirler.
3. (.....) Braille alfabesi işitme gereksinimi olan bireylerin iletişim kurmasını kolaylaştırmak amacıyla geliştirilmiştir.
4. (.....) Tekerlekli sandalye kullanan öğrenciler için okul girişlerine rampa yapılması erişilebilirliğe örnektir.
5. (.....) Fırsat eşitliği, herkese koşulları ve ihtiyaçları dikkate almadan tamamen aynı uygulamanın yapılması anlamına gelir.
6. (.....) Merkezi sınavlarda görme gereksinimi olan öğrencilere uygun destek sağlanması fırsat eşitliğine örnektir.
7. (.....) Özel yetenekli bireyler de yeteneklerini geliştirebilmek için özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyabilirler.
8. (.....) Erişilebilirlik yalnızca bina girişlerine rampa yapılmasını kapsar.
9. (.....) Ekran okuyucu yazılımlar dijital erişilebilirliği artıran uygulamalardandır.
10. (.....) Özel gereksinimli bireyler de diğer bireylerle aynı temel insan haklarına sahiptir.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kavramlarla tamamlayınız.

Braille – fırsat eşitliği – erişilebilirlik – işaret dili – rampa – ekran okuyucu – BİLSEM –

Umut Evleri – temel insan hakları – bireyselleştirilmiş eğitim

1. Görme gereksinimi olan bireylerin okuyabilmesini sağlayan kabartmalı yazı sistemine alfabesi denir.
2. İşitme gereksinimi olan bireylerin iletişim kurmasını kolaylaştıran yöntemlerden biri kullanımıdır.
3. Tekerlekli sandalye kullanan bireylerin binalara daha rahat ulaşabilmeleri için girişlere yapılabilir.
4. Her bireyin eğitim, sağlık ve çalışma gibi alanlarda eşit imkânlarla ulaşabilmesine denir.
5. Binaların, ulaşım araçlarının, dijital sistemlerin ve hizmetlerin herkes tarafından kullanılabilir hâle getirilmesine denir.
6. Görme gereksinimi olan bireylerin bilgisayar ve telefon ekranındaki yazıları dinlemesini sağlayan yazılımlara yazılım adı verilir.
7. Özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitim merkezlerinden biri'dir.
8. Öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına göre hazırlanan özel eğitim programına program denir.
9. Özel gereksinimli bireylerin toplum yaşamına katılımlarını ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmeyi amaçlayan uygulamalardan biri'dir.
10. Yaşama, eğitim, sağlık, düşünce ve seyahat gibi haklar kapsamında değerlendirilir.

Kavramlar	Açıklamalar
1. Braille Alfabesi	A. Özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerini geliştirmelerine destek olan eğitim kurumudur.
2. Rampa	B. Görme gereksinimi olan bireylerin dokunarak okuyabildikleri kabartmalı yazı sistemidir.
3. İşaret Dili	C. Özel gereksinimli bireylerin toplum içinde mümkün olduğunca bağımsız yaşamalarını destekleyen hizmet modelidir.
4. Ekran Okuyucu	Ç. Binaların, ulaşım araçlarının ve dijital hizmetlerin herkes tarafından güvenli ve bağımsız biçimde kullanılabilmesini ifade eder.
5. Fırsat Eşitliği	D. İşitme gereksinimi olan bireylerin iletişim kurmak amacıyla kullandıkları görsel iletişim yöntemidir.
6. BİLSEM	E. Tekerlekli sandalye kullanan bireylerin farklı yükseklikler arasında geçiş yapmasını kolaylaştırır.
7. Gündüz Bakım Merkezi	F. Görme gereksinimi olan kişilerin dijital ortamdaki yazıları sesli olarak dinlemelerini sağlar.
8. Umut Evleri	G. Her bireyin ihtiyaçları dikkate alınarak hak ve imkânlardan adil biçimde yararlanabilmesidir.
9. Özel Bakım Merkezi	G. Sürekli bakım ve desteğe ihtiyaç duyan özel gereksinimli bireylere profesyonel bakım hizmeti sunan kuruluştur.
10. Erişilebilirlik	H. Özel gereksinimli bireylere gün içinde bakım, eğitim, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler sunan merkezdir.

1. Özel gereksinim kavramını kendi cümlelerinizle açıklayınız.

.....

.....

2. Fırsat eşitliği ile herkese tamamen aynı uygulamanın yapılması arasındaki farkı açıklayınız.

.....

.....

3. Okulunuzun özel gereksinimli bireyler için daha erişilebilir hâle getirilmesi amacıyla yapılabilecek üç düzenleme yazınız.

.....

.....

4. Özel gereksinimli bireylere yönelik erişilebilirlik çalışmalarının toplum açısından önemi açıklayınız.

.....

.....

5. Örnek Olay: Ece'nin sınıfına tekerlekli sandalye kullanan yeni bir öğrenci gelmiştir. Ancak sınıf ikinci kattadır ve okulda asansör bulunmamaktadır. Okul yönetimi öğrencinin derslere rahatça katılabilmesi için giriş katında uygun bir sınıf oluşturmuş ve okul girişine rampa yaptırmıştır.

Soru: Bu uygulamaların hangi kavramlarla ilişkili olduğunu açıklayınız.

.....

Cevap Anahtarı A

1. Y
2. D
3. Y
4. D
5. Y
6. D
7. D
8. Y
9. D
10. D

Cevap Anahtarı B

1. Braille
2. işaret dili
3. rampa
4. fırsat eşitliği
5. erişilebilirlik
6. ekran okuyucu
7. BİLSEM
8. bireyselleştirilmiş eğitim
9. Umut Evleri
10. temel insan hakları

Cevap Anahtarı C

1. B
2. E
3. D
4. F
5. G
6. A
7. H
8. Ç
9. Ğ
10. Ç

1. Cevap:

Bir bireyin doğuştan veya sonradan ortaya çıkan fiziksel, zihinsel, duygusal, gelişimsel ya da sosyal özellikleri nedeniyle günlük yaşamını, eğitimini veya toplumsal hayata katılımını sürdürürebilmek için ek desteğe, düzenlemeye veya özel imkânlarla ihtiyaç duymasındır.

2. Cevap:

Fırsat eşitliği herkese aynı şeyi vermek değil, bireylerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak hak ve imkânlardan eşit biçimde yararlanabilmelerini sağlamaktır. Örneğin merkezi bir sınavda görme gereksinimi olan bir öğrenciye okuyucu desteği veya gerekli koşullarda ek süre verilmesi, diğer öğrencilerden üstün tutulması değil, sahip olduğu dezavantajın azaltılmasıdır.

3. Cevap:Örnek olarak;

- Okul girişlerine rampa yapılabilir.
- Katlar arasında kullanılabilecek erişilebilir asansörler bulunabilir.
- Görme gereksinimi olan öğrenciler için hissedilebilir sarı takip çizgileri ve Braille yazılı tabelalar kullanılabilir.

4. Cevap:

Erişilebilirlik çalışmaları özel gereksinimli bireylerin eğitim, sağlık, ulaşım, çalışma ve sosyal yaşam gibi alanlara daha bağımsız ve eşit biçimde katılmalarını sağlar. Böylece bireylerin yeteneklerini geliştirmeleri, üretime ve toplumsal yaşama katılmaları kolaylaşır. Bu durum toplumda eşitlik, dayanışma ve birlikte yaşama kültürünü güçlendirir.

5.Cevap:

Bu uygulamalar **fırsat eşitliği** ve **erişilebilirlik** kavramlarıyla ilişkilidir.